

Oslo, 23. mars 2015

Høringsuttalelse

– Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi, NOU 2014: 13

Høringsuttalelse fra Bokhandlerforeningen til Finansdepartementet vedrørende Skatteutvalgets forslag til endringer i selskapsbeskatningen og skattesystemet for øvrig

Om Bokhandlerforeningen

Bokhandlerforeningen arbeider for å styrke litteraturen og bokas plass i samfunnet, samt sikre mest mulig forutsigbare rammevilkår for bokhandlere i Norge. Vi har over 580 medlemmer over hele landet, inkludert nettbokhandler og samtlige bokkjeder. Vårt mål er å tilby leseren bredden av litteratur uavhengig av format.

Generelt

Bokhandlerforeningen vil benytte høringen til å understreke viktigheten av dagens merverdiavgiftsfritak som gjelder for bøker. Hensikten med innføringen av avgiftsfritaket var å beskytte det norske språket. De språkpolitiske virkemidlene bør videreføres i takt med utviklingen av nye distribusjonsmuligheter for det trykte ord hvis ønsket om å hegne om det norske språk fortsatt står like sterkt. Merverdiavgiftsfritaket er godt egnet som språkbevarende tiltak, nettopp fordi det øker med omsetningen og kommer alle bokkonsumenter til gode. Ordningen med merverdiavgiftsfritak for aviser og bøker har bidratt til et stort antall bokutgivelser og en differensiert presse.

Om skatteutvalgets forslag om omlegging av merverdiavgiften

Skatteutvalget skriver at ordningen med reduserte satser og fritak fra merverdiavgift kan påvirke sammensetningen av produksjon og forbruk. De mener likevel det er flere årsaker til at man bør ha én felles merverdisats:

- For å redusere administrative kostnader for næringsdrivende og skattemyndigheter
- Merverdiavgiften er lite egnet til å ivareta fordelingshensyn og støtte enkeltgrupper

Med disse begrunnelsene mener skatteutvalget at merverdiavgiften utelukkende bør ha som formål å skaffe staten inntekter. Utvalget mener direkte støtte er mer egnet til å påvirke sammensetningen av forbruket. Utvalget anbefaler vurdering av en felles sats, men foreslår et to-satssystem der dagens nullsats økes til 15 prosent.

Bokhandlerforeningen vil advare mot en slik omlegging av merverdiavgiftssatsen. Det er sikkert noen områder, og spesielt når det er snakk om enkeltgrupper, der direkte støtteordninger kan sees opp mot indirekte støtteordninger. Når det gjelder bøker og lesing snakker vi ikke om å støtte enkeltgrupper men om å legge til rette for god språkbevaring og språkutvikling gjennom et bredt litteraturtilbud. Merverdiavgiftsfritaket for bøker er en av hovedpilarene i den norske språk- og litteraturpolitikken. De viktigste litteraturpolitiske virkemidlene i Norge er ikke enkeltstøttetiltak, men ordninger som favner bredt og er ubyråkratiske. Dette er i tråd med et moderne demokrati og gir støtte til lesing, uansett hva man leser. Merverdiavgiftsfritaket er et målrettet tiltak for ønsket om mer og bred lesing.

I 2014 utredet Oslo Economics¹ konsekvensene av ulike merverdiavgifts scenarier på oppdrag fra organisasjonene i bokbransjen. Den konkluderte med at «Økt lesing, mangfold, mulighet til å tjene til livsopphold som forfatter og et velfungerende e-bok marked er viktige mål for litteraturpolitikken. Disse oppnås i størst grad ved en teknologinøytral merverdiavgift på 0 prosent.» Bokhandlerforeningen mener at merverdiavgiftsfritaket bør utvides til å gjelde litteratur i alle format – også den digitale. Merverdiavgiftsfritak på e-bøker vil legge til rette for teknologiske nyvinninger og sikre teknologinøytrale momsregler. I tillegg vil det hindre uheldig konkurransevridning mellom bokformater og salgskanaler og legge til rette for større valgfrihet for leseren. Først da vil det språkpolitiske virkemiddelet fungere slik det var tenkt da det ble innført i 1967. Begrunnelsen for merverdiavgiftsfritaket er språkpolitisk. Lesing på eget språk er viktig både for språkutvikling og språkbevaring. Dette er uavhengig av om man leser en e-bok eller papirbok. Dette må også gjenspeiles i politikken.

Dagens merverdiavgiftsfritak ble utformet i en tid hvor digital lesing ikke var et tema. Den digitale økonomien vokser i rask tempo. Det er viktig at praktisk politikk legger til rette for, og ikke er til hinder for, en slik vekst.

Med vennlig hilsen

Bokhandlerforeningen

Trine Stensen

www.bokhandlerforeningen.no

¹ <http://osloeconomics.no/wp-content/uploads/2014/09/OE-rapport-2014-12-Konsekvensanalyse-av-ulike-merverdiavgiftscenarier-fo-.pdf>